

En i Administrationsforhold kyndig Mand sagde en Gang til mig, at Staten udgav mindst 1 Mill. Kr. aarlig til Papir og Tryksager. Dette Papir og disse Tryksager er vel nok udstykkede paa forskellige Hænder, men det meste af det er vistnok samlet paa faa Steder. Blot saadant noget som Rigsdagens Trykkeriarbejde, og hvad dermed staar i Forbindelse, drejer sig om mange Penge i Aarets Løb. Det Schultz'ske Trykkeri eller, som det hed med sit gamle Navn: det „Schultz'ske Officin“ sluger vist en ikke ringe Del af den Million, som Staten efter Sigende aarlig giver ud til Tryksager og Papir. Naar jeg berører dette Spørgsmaal, er det, fordi jeg i min Egenskab af Revisor indenfor Københavns Kommune har beskæftiget mig med disse Spørgsmaal. Det er lykkedes Kommunens Revision at bringe Kommunens Udgifter til Papir og Tryksager betydeligt ned. Det er gaaet dér, som det vistnok ogsaa gaar indenfor Staten, at man gennem Aarene har haft sin bestemte Bogtrykker og sin dermed i Forbindelse staaende Papirleverandør. Disse havde Leverancen og fastsatte selv Priserne, Administrationen godkendte uden videre Regningerne, naar de kom, og dermed var den Sag i Orden. Men det har ganske vist til Tider vist sig, at Staten har maattet anse sig for brøstholden ved den Maade, hvorpaa den blev betjent. Dette Forhold skal jeg senere komme ind paa.

Som sagt, den af mig omtalte kyndige Mand mente, at Staten aarlig udgav mindst 1 Mill. Kr. til Papir og Tryksager, men dette forslaar sikkert ikke, det er nogle Aar siden, han meddelte mig dette, og er der noget, der er steget, er det Forbrug af Papir og Tryksager. Indenfor Kommunen er det, som sagt, lykkedes Revisionen at faa Udgifterne sat betydeligt ned, ikke derved, at vi anbefalede Kommunen, hvad ogsaa kunde ønskes, at oprette sit eget Trykkeri, men derved, at vi anbefalede, at der blev holdt en Konkurrence mellem forskellige Firmaer. Det lykkedes derved ikke alene at faa Bogtrykkerprisen, men ogsaa Prisen paa Papirleverancen bragt ned. Og Papirleverancen er et meget vigtigt Moment i denne Forbindelse. Det er jo saaledes, at Grossisternes Fortjenesteprocent stiger med Omsætningens Størrelse. Saa vidt jeg ved, er Fortjenesten for de Papirgrossister, der har den største Omsætning, 25 pCt., og naar en Bogtrykker konkurrerer, vil han naturligvis helst levere Papiret med, fordi

han da er i Stand til ogsaa at kunne konkurrere paa Papirprisen. Det kan derfor være Tvivl underkastet, hvorvidt Staten eller Kommunen eller i det hele den, der udbyder et stort Arbejde, skal udbyde det samlet eller delt, for naar Bogtrykkeren kan konkurrere ogsaa med Papiret, er han i Stand til at gaa længere ned end den Leverandør, der skal holde Priserne i Papirfabrikkernes Priskurant. Indenfor Kommunen er det lykkedes at faa Papirleveranceprisen nedsat med $\frac{1}{8}$ under den til enhver Tid gældende Priskurant for Papirfabrikkerne. Der er altsaa nu et Konkurrencespillerum paa $12\frac{1}{2}$ pCt., og det vilde spille en ikke ringe Rolle, naar man er oppe paa saa store Beløb, som Talen er om for Statens og Kommunens Vedkommende, om man var i Stand til at komme ned med hele den Procent, som Papirgrossisterne faar. Jeg mener nu, at Staten vilde være i Stand til at faa hele denne Procent.

Papirfabrikkerne er, skal vi kalde det, en privat Statsinstitution. Det er en Institution, som er velstillet og har mange Fordele, først og fremmest den at være saa at sige Eneproducent her i Landet, og Papirfabrikkerne maatte i hvert Fald mindst give Staten den samme Procent, som den giver de Grosserere, der har den største Omsætning. Jeg kunde derfor tænke mig, at mindst en Fjerdedel af Betalingen for det Papir, Staten bruger, vilde kunne faas i Avance hos Papirfabrikkerne, for saa vidt disse er i Stand til at levere det Papir, Staten skal bruge. Der vilde derved ogsaa opnaas, at Staten til enhver Tid vilde faa det Papir, den skal have. Dette har ikke altid været Tilfældet. Af Fagfolk paastaas det, at meget af det Papir, hvorpaa tidligere Aargange af Rigsdagstidenden er trykt, en Gang vil blive til Støv. Kludepapir holder sig, men Træpapir holder sig ikke, og der var netop i Henhold hertil for adskillige Aar siden en Strid mellem Staten og dens Bogtrykker om Kvaliteten af det Papir, som var leveret. Det var Træpapir, og de Rigsdagsmænd, som den Gang talte vægtige og fyndige Ord, og som mente, at deres Udtalelser for evigt vilde blive staaende i Rigsdagstidenden, vil en Gang — eller om ikke de, saa deres Efterkommere — erfare, at alt dette er blevet til Støv, som de selv bliver det. En saadan Kalamitet vilde Staten undgaa ved selv at kontrahere med Papirfabrikkerne om Papirleverancen. Staten vilde da altid være Herre over, hvilket Papir den skulde